

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 DEP
0032
Oslo

Deres ref.: 21/499-

Vår ref: HSAK202100135

Dato: 21-03-2021

Høring - NOU 2020:16 Levekår i byer - Gode lokalsamfunn for alle

Legeforeningen takker for muligheten til å komme med innspill til NOU 2020:16 Levekår i Byer.

Legeforeningen opplever at utvalget bak NOU-en har gitt en solid faktabasert situasjonsbeskrivelse om konsentrasjonen av levekårsutfordringer i og rundt de store byene i Norge.

Sosial ulikhet i helse

Legeforeningen mener beskrivelsene i NOU-en gir en god forståelse av levekårsutfordringer og hvordan disse er fordelt geografisk og i befolkningen. Befolkningen har ulik tilgang til helsetjenester og det er slik at jo høyere sosioøkonomisk status du har, jo bedre helse har du. En utjevning av tilgangen vil kunne styrke helsetilstanden hos dem med dårligst levekår. Legeforeningen mener at alle skal ha likeverdig tilgang til helsetjenester, uavhengig av personlig økonomi, og at utsatte grupper derfor må skjermes mot unødvendige terskler for å motta helsehjelp.

Erkjennelsen av at helse er et avgjørende premis for å mestre livet burde fått mer plass i NOU-en. Helsetilstanden er relevant for både arbeidsevne, muligheten for å mestre skole og utdanning, for muligheten til å fortsette å gjøre gode og helsefremmende valg og for deltagelse i sosialt fellesskap. Særlig tydelig blir dette for personer med lidelser innenfor spekteret av rus- og psykiske lidelser. Å bedre befolkningens helse er i seg selv et verktøy for å bedre levekår, og satsningen bør rettes sterkest mot personer og grupper som allerede har dårligst levekår og helsetilstand.

Legeforeningen mener helsetjenester som når ut til og omfavner store grupper som fastlegetjenesten, tjenestene innen rus- og psykisk helsearbeid samt svangerskapsomsorgen burde fått større plass i denne utredningen. Samfunnsmedisinsk kompetanse kan gi viktige bidrag når kommunene skal planlegge for bedre levekår og for å bedre befolkningens helse, så fraværet av en drøfting av kommuneoverlegens rolle er en svakhet.

Fysiske omgivelser

Fysiske omgivelser betyr mye for menneskers levekår. Attraktive boområder kjennetegnes ved gode uteområder, arenaer for aktivitet og sosial omgang, lite støy, god luftkvalitet og boliger tilpasset innbyggernes behov. NOU-en reiser et betimelig spørsmål når det antydes at boligområder som etableres i dag er for tett bebygde og at de har for lite fellesfunksjoner for kultur og tjenesteyting.

Arbeidsliv og helse

Legeforeningen ser med glede på at sammenhengen mellom psykisk helse og utenforskap i arbeidslivet trekkes frem. Samt fokus på gode lønns og arbeidsforhold for utsatte arbeidstakere.

**DEN NORSKE
LEGEFORENING**

Det er en klar sammenheng mellom arbeid, arbeidsvilkår og den enkeltes helse. Langtidsfravær fra arbeid kan skyldes sykdom, samtidig som det kan gi uhelse og økt sykdom. Det er derfor viktig for gode levekår og gode lokalsamfunn for alle, at arbeidsmarkedet prioriteres. Det at innbyggerne gis gode muligheter for lønnet arbeid i gode og sikre arbeidsmiljøer er avgjørende for den enkeltes helse.

Til slutt vil Legeforeningen støtte opp under at det er helsefremmende og økonomisk lønnsomt å forebygge i både krisetider og i mer "normale" tider, og støtter opp under en god bedriftshelsetjeneste.

Med hilsen

Den norske legeforening

Geir Riise
Generalsekretær

Kari-Jussie Lønning
Fagdirektør/lege

Hedda Maurud
Seniorrådgiver

[Dokumentet er godkjent elektronisk](#)